

 TROMS fylkeskommune ROMSSA fylkka-suohkan			Dok.id.: 1.2.2.16.0
Medbestemmelsesordningen i Troms fylkeskommune			Dok.type: Informasjon
Versjon: 0.00	Skrevet av: Tor Ødegård og Åshild Marita Håvelsrud	Gjelder fra: 01.01.2024	Godkjent av: Ikke styrt
			Sidenr: 1 av 5

Formålet med ordningen er å gi et best mulig samarbeid mellom partene på alle nivåer.

Merk at rammene for tillitsvalgtordningen utgår av:

- Arbeidsmiljøloven
- Hovedavtalen
- Hovedtariffavtalen

Arbeidsmiljøloven § 8-1 fastsetter at:

«i virksomhet som jevnlig sysselsetter minst 50 arbeidstakere skal arbeidsgiver informere og drøfte spørsmål av betydning for arbeidstakerens arbeidsforhold med arbeidstakerens tillitsvalgte».

Av arbeidsmiljøloven § 8-2 framgår det konkret hva plikten til informasjon og drøfting omfatter. Det følger av bokstav c at:

«informasjon om og drøfting av beslutninger som kan føre til vesentlig endring i arbeidsorganisering eller ansettelsesforhold».

Det betyr at dersom noe vil kunne føre til vesentlig endring, skal det informeres om og drøftes. I tillegg til bestemmelsene i arbeidsmiljøloven finner vi utfyllende bestemmelse i Hovedavtalen del B når det gjelder plikten til informasjon og drøfting:

«§ 1-1 Formål

Hovedavtalen skal innenfor rammen av det lokalpolitiske demokrati bidra – gjennom godt samarbeid, medbestemmelse og medinnflytelse – til en omstillingsdyktig, bærekraftig og serviceinnstilt kommunesektor til beste for innbyggerne.

Målet er gjennom videreutvikling av kommunesektoren å gi tjenester av høy kvalitet, skape trygge arbeidsplasser med meningsfylt arbeid og et godt arbeidsmiljø. Partene er enige om at godt samarbeid mellom arbeidsgiver og de tilsatte og deres organisasjoner er en forutsetning for å få dette til. Evnen til åpen dialog og vilje fra begge parter vil i stor grad være avgjørende for om man lykkes».

«§ 1-3 Former for medbestemmelse

Medbestemmelse utøves ved representasjon i lovbestemte og andre utvalg og gjennom ordningen med tillitsvalgte.

Partene skal som hovedregel være representert i ad hoc-utvalg o.l. som utreder administrative spørsmål».

«§ 1-4-1 Omorganisering

Arbeidsgiver skal så tidlig som mulig informere, drøfte og ta de tillitsvalgte med på råd når det gjelder:

- *omorganisering/omlegging av driften*
- *rasjonalisering/driftsinnskrenkning som kan få sysselsettingsmessige konsekvenser*
- *informasjonsprosedyrer, sammensetningen av ad hoc-grupper, bestemmelser om tidsplan, prosedyrer ved nedbemanning/oppsigelse, prosedyrer ved utlysning/kunngjøring av nye stillinger og mulige alternative løsningsmodeller ved avgang*

Medbestemmelsesordningen i Troms fylkeskommune	Versjon.: 0.00	Dok.id.: 1.2.2.16.0
	Side : 2 av 5	

(som f.eks. bruk av AFP, utdanningspermisjon/stipend, etterlønsordning)»

Ut fra lov- og avtaleverk ser man at de tillitsvalgte har rett til å bli tatt med på råd, og å kunne utøve reell innflytelse på hvordan arbeidsplassen organiseres og arbeidsmetodene utvikles.

Arbeidsgiver viser også til at hovedavtalen i sitt formål blant annet beskriver følgende:

«Hovedavtalen for å skape et best mulig samarbeidsgrunnlag mellom partene på alle nivåer. Hovedavtalen skal være et virkemiddel for å sikre og legge til rette for gode prosesser mellom partene og for en positiv utvikling av kvalitativt gode tjenester i kommuner, fylkeskommuner og bedrifter med tilknytning til kommunesektoren. Samarbeidet må baseres på tillit og gjensidig forståelse for partenes ulike roller.

Det er avgjørende for et godt resultat at de ansatte og deres organisasjoner involveres så tidlig som mulig når omstillinger og reformer skal gjennomføres. Tjenester av god kvalitet og tilpasset brukernes behov forutsetter gode prosesser og medvirkning. Hovedavtalen skal gjennom ordningen med tillitsvalgte gi arbeidstakerne reell innflytelse på hvordan arbeidsplassen skal organiseres, og hvordan arbeidsmetodene skal utvikles, slik at dette bidrar til en fleksibel og brukervennlig tjenesteyting.

Partene understreker viktigheten av at det i partssamarbeidet fremmes forståelse for og innsikt i virksomhetens påvirkning på ytre miljø og klima.

Partene er enige om at klima- og miljøtiltak som fremmer bærekraftsmålene inngår som en del av partssamarbeidet etter hovedavtalen».

Rollene:

Tillitsvalgte:

Arbeidstaker tilsatt i fylkeskommunen som er valgt eller utpekt av medlemmene i sin arbeidstakerorganisasjon for å ivareta de oppgavene som framgår av hovedavtalen jamfør hovedavtalen del b § 3.

Hovedtillitsvalgte:

Tillitsvalgt som er valgt eller utpekt av medlemmene i sin arbeidstakerorganisasjon for å koordinere og bistå de tillitsvalgte i deres arbeid ovenfor fylkeskommunen.

Fellestillitsvalgte:

Arbeidstaker tilsatt i fylkeskommunen som er valgt eller utpekt av en forhandlingssammenslutning lokalt for å ivareta det ansvar og de oppgave som tilligger hovedtillitsvalgte etter hovedavtalen.

Arbeidsgiver:

Arbeidsgiver er fylkestinget eller den som har fått delegert slik myndighet, eller den som i arbeidsgivers sted leder den enkelte enhet i samsvar med gitte fullmakter. Arbeidsgiver skal i forbindelse med medbestemmelse påse at rettigheter og plikter overholdes i henhold til gjeldende tariffavtale. Dette gjelder også hovedavtalens bestemmelser i § 3.

Saker til medbestemmelse:

Medbestemmelsesordningen i Troms fylkeskommune	Versjon.: 0.00	Dok.id.: 1.2.2.16.0
	Side : 3 av 5	

Det skal framgå tydelig av innkallingen om saken er en drøftingssak eller en orienteringssak. I drøftingssaker skal arbeidsgiver sende ut drøftingsgrunnlag i god tid før møtet, slik at de tillitsvalgte får tid til å forberede seg.

Saker som settes opp ved behov (ikke uttømmende liste)

- Orientering om økonomi
- Orientering om omstilling
- Orientering om byggesaker
- Orientering om lønnsglidning
- Orientering om HMS-saker
- Drøfting av budsjettforslag
- Drøfting bruk av deltid
- Drøfting bruk av midlertidig ansatte
- Drøfting av utvalgskrets ved omstillinger som er i fylkeskommunen
- Drøfting av eventuelle nye retningslinjer/rutiner
- Drøfting av eventuelle høringssaker
- Drøfting av omstillinger dersom dette ikke gjøres lokalt

Medbestemmelse på sentralt nivå – fylkesdirektørens medbestemmelsesmøte

Arbeidsgiver ønsker å legge opp til to medbestemmelsesmøter på sentralt/fylkeskommunalt nivå.

De fleste saker samles i ett medbestemmelsesmøte som eies av fylkesdirektøren. Kompetanse har mange egne saker, og vil derfor videreføre egne medbestemmelsesmøter.

Det vil ikke være andre møter på sentralt/fylkesnivå. Sakene forberedes av den etaten/avdelingen som er ansvarlig for sakene, i samarbeid med POU. Dersom det er flere saker fra en etat samme dagen, vil disse samles slik at de organisasjonene disse sakene er relevante for/ikke relevante for, har mulighet til å prioritere/ikke prioritere denne delen av møtet.

Det avklares i de enkelte møtene om møtene avholdes digitalt eller fysisk.

Deltakelse på sentralt/fylkesnivå:

Alle hovedtillitsvalgte kan møte i fylkesdirektørens medbestemmelsesmøte. Alle hovedtillitsvalgte med medlemmer innen kompetanseetaten har rett til å stille på møtet som omhandler kompetanseetatens saker.

Medbestemmelse på skolenivå:

Hver skole skal ha egne lokale medbestemmelsesmøte der de utveksler informasjon og drøfter saker som har betydning for partene lokalt (på skolene).

Rektor, eller den rektor gir fullmakt, er ansvarlig for disse møtene, og leder disse. Det vil også være naturlig at andre fra arbeidsgiver deltar ved behov.

Fra arbeidstakerorganisasjonene møtes de tillitsvalgte på enheten.

Fastsettelse av frikjøp og rett til fri for tillitsvalgte:

Tillitsvalgtordningen skal etter hovedavtalen utformes slik at den gir både tillitsvalgte, medlemmene og arbeidsgiver forutsigbarhet.

Partene skal, med utgangspunkt i hovedavtalen del b §3-3 drøfte behovet for antall tillitsvalgte og frikjøpsressurser, herunder mulighet til ytterligere ressurser for organisasjoner med flere medlemmer enn angitt i §3-3 c.

Medbestemmelsesordningen i Troms fylkeskommune	Versjon.: 0.00	Dok.id.: 1.2.2.16.0
	Side : 4 av 5	

I fordelingen legges særlig vekt på følgende kriterier:

- Antall medlemmer
- Fylkeskommunens organisering
- Geografisk spredning
- Kompleksitet i medlemsmassen
- Antall tariffområder

I forkant av frikjøpsfordelingen lages en oversikt over antall medlem per organisasjon som sendes ut til organisasjonene for kvalitetssikring. Arbeidsgiver legger deretter fram sitt forslag til den enkelte organisasjonen. Dersom organisasjonen mener forslaget bør endres, ber de om drøftingsmøte. Etter drøfting setter arbeidsgiver endelig frikjøp. Dersom parten ikke kommer til enighet, gis frikjøp etter oppsatt mal i hovedavtalen del b §3-3c.

Arbeidet med frikjøpsressurs ferdigstilles seinest utgangen av mars hvert år og gjelder fra august til august i normalår.

Neste frikjøpsdrøfting er først i forkant av skoleåret 2025/2026.

Merk at i tillegg til frikjøp vil de tillitsvalgte også ha rett til fri fra ordinært arbeid etter reglene i §3-4, rett til permisjon etter §3-5 og rett til opplæring etter §3-6.

Merk: den tillitsvalgte som tildeles frikjøp plikter å informere arbeidsgiver på fylkesnivå hvem som ivaretar frikjøpet og arbeidsgiver lokalt om størrelse på frikjøp.

Plikter og rettigheter:

Arbeidsgiver og de tillitsvalgte har jamfør Hovedavtalen en gjensidig plikt til å gjøre sitt beste for å skape og opprettholde et godt samarbeid på arbeidsstedet slik at partene kan ta opp og søke løst eventuelle problemer eller andre saker på en åpen og konstruktiv måte.

Arbeidsgivers plikter i forhold til de tillitsvalgte er regulert av Hovedavtalen og da særlig del B §3-1.

De tillitsvalgtes rettigheter og plikter er regulert av hovedavtalen, da særlig del B §3-2.

Årshjul

Samarbeidet følger et årshjul med møteplan som tidfester de ulike faste aktivitetene.

Ved utarbeidelse av årshjul gjennomføres først en evaluering av praktisk gjennomføring, samarbeid og drøfting av aktuelle problemstillinger/forslag i starten av året, jfr. HA del B §1-5 andre og tredje avsnitt.

Årshjulet drøftes i årets første møte, etter at kalender for politiske møter og utvalg er satt.

Opplæring:

- Fellesskolering i Hovedavtalen for alle nivåer
- Felles årlig tillitsvalgtseminar for alle hovedtillitsvalgte og mulighet for vara
- Nettkurs

Kryssreferanser

Eksterne referanser

Medbestemmelsesordningen i Troms fylkeskommune	Versjon.: 0.00	Dok.id.: 1.2.2.16.0
		Side : 5 av 5